

Pomorze
Zachodnie

Nowelizacja ustawy Prawo o stowarzyszeniach i nadzór nad stowarzyszeniami

Szczecin 15.02.2016 r.

Legislacja

- Ustawa z dnia 25 września 2015 o zmianie ustawy – Prawo o stowarzyszeniach oraz niektórych innych ustaw
- Publikacja 19 listopada 2015
- Wejście w życie 6 m-cy od dnia publikacji
czyli **20 maja 2016 r.**

Zmiany dot. członków

- Stowarzyszenie opiera działalność na pracy społecznej swoich członków. Do prowadzenia swych spraw stowarzyszenie może zatrudniać pracowników, w tym swoich członków,
- Statut stowarzyszenia może zawierać możliwość otrzymywania przez członków zarządu wynagrodzenia za czynności wykonywane w związku z pełnioną funkcją.

Ważne przy podpisywaniu umów z członkiem zarządu

W umowach między stowarzyszeniem a członkiem zarządu oraz w sporach z nim stowarzyszenie reprezentuje członek organu kontroli wewnętrznej wskazany w uchwale tego organu lub pełnomocnik powołany uchwałą walnego zebrania członków (zebrania delegatów)

Założenie stowarzyszenia

- Zmniejszenie ilości założycieli z 15 do 7.
- Likwidacja komitetu założycielskiego, to Zarząd dokonuje rejestracji nowo utworzonego stowarzyszenia w KRS.
- Organ nadzoru nie opiniuje już statutu nowo powołanego podmiotu.

Sąd a organ nadzoru

- O wpisie stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sądowego sąd zawiadamia właściwy organ nadzorujący, przesyłając mu jednocześnie odpis postanowienia o wpisie, statut stowarzyszenia, listę założycieli i podjęte uchwały.
- O wykreśleniu stowarzyszenia z Krajowego Rejestru Sądowego sąd zawiadamia właściwy organ nadzorujący, przesyłając mu odpis postanowienia o wykreśleniu

Zarząd stowarzyszenia ma obowiązek **niezwłocznie** zawiadomić sąd rejestrowy o zmianie statutu.

W sprawie wpisu zmiany statutu stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sądowego stosuje się odpowiednio zasady i tryb przewidziane dla wpisu stowarzyszenia do tego rejestru.

O wpisie zmiany statutu stowarzyszenia sąd zawiadamia właściwy organ nadzorujący, przesyłając mu odpis postanowienia i tekst jednolity zmienionego statutu.

Nadzór nad stowarzyszeniami

- Organ nadzorujący sprawuje nadzór nad działalnością stowarzyszeń wyłącznie w zakresie zgodności ich działania z przepisami prawa i postanowieniami statutu.
- Organ nadzorujący ma prawo w wyznaczonym terminie żądać:
 1. dostarczenia przez zarząd stowarzyszenia **odpisów uchwał** walnego zebrania członków (zebrania delegatów),
 2. niezbędnych wyjaśnień od władz stowarzyszenia.

Organ nadzorujący jest obowiązany wskazać uzasadnienie do podjętych działań nadzorczych.

- W przypadku niezastosowania się stowarzyszenia do żądań organu nadzoru - sąd, na wniosek organu nadzorującego, może nałożyć grzywnę w wysokości jednorazowo nieprzekraczającej **5 000 zł.**
- Od grzywny można zwolnić, jeżeli po jej wymierzeniu stowarzyszenie niezwłocznie zastosuje się do żądań organu nadzorującego. Stowarzyszenie, w terminie 7 dni, może wystąpić do sądu o zwolnienie od grzywny

Czynności nadzorcze

W razie stwierdzenia przez organ nadzoru, że działalność stowarzyszenia jest niezgodna z prawem lub narusza postanowienia statutu organ nadzorujący, w zależności od rodzaju i stopnia stwierdzonych nieprawidłowości, organ nadzoru może:

- wystąpić o ich usunięcie w określonym terminie,
- udzielić ostrzeżenia władzom stowarzyszenia lub wystąpić do sądu

Czynności nadzorcze

Sąd, na wniosek organu nadzorującego lub prokuratora, może:

- 1) udzielić upomnienia władzom stowarzyszenia,
- 2) uchylić niezgodną z prawem lub statutem uchwałę stowarzyszenia,
- 3) rozwiązać stowarzyszenie, jeżeli jego działalność wykazuje rażące lub uporczywe naruszanie prawa albo postanowień statutu i nie ma warunków do przywrócenia działalności zgodnej z prawem lub statutem.

Ustanowienie kuratora

- Jeżeli stowarzyszenie nie posiada zarządu zdolnego do działań prawnych, sąd, na wniosek organu nadzorującego lub z własnej inicjatywy, ustanawia dla niego kuratora.
- Kurator jest obowiązany do zwołania w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy walnego zebrania członków (zebrania delegatów) stowarzyszenia w celu wyboru zarządu. Do czasu wyboru zarządu, kurator reprezentuje stowarzyszenie w sprawach majątkowych wymagających bieżącego załatwienia.

Ustanowienie kuratora

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek organu nadzorującego lub z własnej inicjatywy, sąd może przedłużyć okres, na jaki został ustanowiony kurator, nie dłużej niż o 6 miesięcy, jeżeli jego czynności nie mogły zostać zakończone przed upływem okresu na który został powołany.

Rozwiązanie stowarzyszenia

Sąd wydaje postanowienie o rozwiązaniu stowarzyszenia na wniosek kuratora, jeżeli pomimo podejmowanych przez kuratora czynności, nie wybrano władz stowarzyszenia i nie ma warunków do ich wyłonienia.

Rozwiązanie stowarzyszenia

Sąd wydaje postanowienie o rozwiązaniu stowarzyszenia na wniosek organu nadzorującego, w przypadku gdy:

- 1) liczba członków stowarzyszenia jest mniejsza niż liczba członków wymaganych do jego założenia,
- 2) stowarzyszenie nie posiada przewidzianych w ustawie władz i nie ma warunków do ich wyłonienia w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy

Bardzo ważna zmiana!!!!

**Wnioski organu nadzorującego
wnoszone do sądu w ramach
sprawowanego nadzoru, są wolne od
opłat sądowych.**

Osobowość prawna stowarzyszeń zwykłych

1. Stowarzyszenie zwykłe może we własnym imieniu nabywać prawa, w tym własność i inne prawa rzeczowe, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywane.
2. Każdy członek odpowiada za zobowiązania stowarzyszenia zwykłego bez ograniczeń całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi członkami oraz ze stowarzyszeniem.
Odpowiedzialność ta powstaje z chwilą, gdy egzekucja z majątku stowarzyszenia zwykłego okaże się bezskuteczna.

Reprezentacja

- Stowarzyszenie zwykle reprezentuje przedstawiciel reprezentujący stowarzyszenie zwykle albo zarząd.
- Podejmowanie przez przedstawiciela reprezentującego stowarzyszenie zwykle albo zarząd czynności przekraczających **zakres zwykłego zarządu** wymaga uprzedniej zgody wszystkich członków stowarzyszenia zwykłego oraz udzielenia przez nich pełnomocnictwa do dokonania tych czynności.

Reprezentacja

Czynnościami przekraczającymi zakres zwykłego zarządu są w szczególności:

- nabycie oraz zbycie nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego,
- ustanowienie ograniczonego prawa rzeczowego (np. użytkowanie, zastaw, hipoteka),
- zawarcie umowy kredytu albo pożyczki,
- przejęcie długu, uznanie długu, zwolnienie z długu, przystąpienie do długu, zawarcie umowy poręczenia lub zawarcie innej podobnej umowy,
- zaciągnięcie innych zobowiązań przekraczających wartość 10 000 zł.

Stowarzyszenie zwykle nie może

- powoływać terenowych jednostek organizacyjnych,
- zrzeszać osób prawnych,
- prowadzić działalności gospodarczej,
- prowadzić odpłatnej działalności pożytku publicznego.

Majątek

- stowarzyszenie zwykle uzyskuje środki na działalność ze składek członkowskich, darowizn, spadków, zapisów, dochodów z majątku stowarzyszenia oraz ofiarności publicznej
- może otrzymywać dotacje na zasadach określonych w odrębnych przepisach

Zasady tworzenia

Osoby w liczbie co najmniej **trzech**, zamierzające założyć stowarzyszenie zwykłe:

- uchwalają regulamin działalności,
- określający w szczególności nazwę stowarzyszenia zwykłego,
- cel lub cele,
- teren i środki działania,
- siedzibę,
- przedstawiciela reprezentującego stowarzyszenie zwykłe albo **zarząd**,
- zasady dokonywania zmian regulaminu działalności, sposób nabycia i utraty członkostwa, a także sposób rozwiązania stowarzyszenia zwykłego

Organy w stowarzyszeniu zwykłym

Stowarzyszenie zwykłe, **które zamierza posiadać zarząd:**

- określa w regulaminie działalności tryb jego wyboru oraz uzupełniania składu,
- kompetencje, warunki ważności jego uchwał oraz sposób reprezentowania stowarzyszenia zwykłego, w szczególności zaciągania zobowiązań majątkowych.

Organy w stowarzyszeniu zwykłym

Stowarzyszenie zwykłe, **które zamierza posiadać organ kontroli wewnętrznej**, określa w regulaminie działalności tryb jego wyboru, uzupełniania składu oraz jego kompetencje.

Rejestracja

Przedstawiciel reprezentujący stowarzyszenie zwykłe albo zarząd składają na piśmie organowi nadzorującemu właściwemu ze względu na siedzibę stowarzyszenia zwykłego wniosek o wpis do ewidencji stowarzyszeń zwykłych dołączając:

- 1) regulamin działalności,
- 2) listę założycieli stowarzyszenia zwykłego, zawierającą ich imiona i nazwiska, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania oraz własnoręczne podpisy założycieli,

Rejestracja

- 3) imię i nazwisko, adres zamieszkania oraz numer PESEL przedstawiciela reprezentującego stowarzyszenie zwykłe albo członków zarządu,
- 4) imię i nazwisko, adres zamieszkania oraz numer PESEL członków organu kontroli wewnętrznej, o ile regulamin działalności przewiduje ten organ,
- 5) adres siedziby stowarzyszenia zwykłego.

Jeżeli wniosek o wpis składa zarząd, podpisują go wszyscy członkowie zarządu

Powstanie stowarzyszenia zwykłego

Stowarzyszenie zwykłe powstaje i może rozpocząć działalność z chwilą wpisu do ewidencji.

Zakazanie działalności

Sąd rejestrowy, na wniosek organu nadzorującego lub prokuratora, może zakazać założenia stowarzyszenia zwykłego, jeżeli nie spełnia ono warunków określonych w przepisach prawa.

Wpis do ewidencji

Organ nadzorujący dokonuje wpisu do ewidencji w terminie 7 dni od dnia:

- wpływu wniosku o wpis, jeżeli nie został złożony wniosek, o zakazanie działalności
- uprawomocnienia się orzeczenia odrzucającego albo oddalającego wniosek

Wpis do ewidencji

Organ nadzorujący informuje niezwłocznie przedstawiciela reprezentującego stowarzyszenie zwykłe albo zarząd o dokonaniu wpisu do ewidencji albo bezskuteczności wniosku o wpis.

Ewidencja stowarzyszeń zwykłych- elementy

- nazwa stowarzyszenia zwykłego, jego cel lub cele, teren i środki działania oraz adres siedziby,
- imię i nazwisko przedstawiciela reprezentującego stowarzyszenie zwykłe albo członków zarządu oraz sposób reprezentowania stowarzyszenia zwykłego przez zarząd, o ile regulamin działalności przewiduje ten organ,
- imię i nazwisko członków organu kontroli wewnętrznej, o ile regulamin działalności przewiduje ten organ,

Ewidencja stowarzyszeń zwykłych- elementy

- informacje o regulaminie działalności i jego zmianach,
- informację o posiadaniu statusu organizacji pożytku publicznego,
- informacje o przekształceniu lub rozwiązaniu stowarzyszenia zwykłego,
- imię i nazwisko likwidatora stowarzyszenia zwykłego,
- informacje o zastosowaniu wobec stowarzyszenia zwykłego środków nadzoru.

Zgłaszanie zmian

- Stowarzyszenie zwykle składa organowi nadzorującemu, w **terminie 7 dni** od dnia wystąpienia zdarzenia uzasadniającego zmianę danych, wniosek o zamieszczenie w ewidencji zmienionych danych, załączając dokumenty stanowiące podstawę zmiany.
- Przepisy o wpisie do ewidencji stosuje się odpowiednio.

Zgłaszanie zmian

Stowarzyszenie zwykłe ma obowiązek informować o zmianie adresu zamieszkania:

- przedstawiciela,
- osób z zarządu,
- organu nadzoru.

Ewidencja

- Ewidencja jest jawna i udostępniana na stronie podmiotowej organu nadzorującego w Biuletynie Informacji Publicznej.
- Każdy ma prawo otrzymania zaświadczeń z ewidencji.
- Dokumenty złożone do organu nadzorującego stanowią akta ewidencyjne, które są dostępne dla osób mających interes prawny.
- Ewidencja może być prowadzona w systemie teleinformatycznym.

W drodze rozporządzenia zostanie określony sposób prowadzenia ewidencji, jej wzór oraz szczegółową treść wpisów w ewidencji.

Przekształcenie stowarzyszenia zwykłego w rejestrowe

- Stowarzyszenie zwykłe liczące co najmniej siedmiu członków, może przekształcić się w stowarzyszenie.
- Przekształcenie stowarzyszenia zwykłego wymaga zgody wszystkich członków stowarzyszenia zwykłego, wyrażonej w drodze uchwały, zawierającej:
 - 1) nazwę i siedzibę stowarzyszenia,
 - 2) powołanie władz stowarzyszenia,
 - 3) przyjęcie statutu stowarzyszenia, który stanowi załącznik do uchwały,

Przekształcenie stowarzyszenia zwykłego w rejestrowe

4) sprawozdanie finansowe stowarzyszenia zwykłego sporządzone na określony dzień w miesiącu poprzedzającym podjęcie uchwały o przekształceniu, które stanowi załącznik do uchwały.

Informację o podjęciu uchwały o przekształceniu przedstawiciel reprezentujący stowarzyszenie zwykłe albo zarząd stowarzyszenia niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości oraz zawiadamia o podjęciu tej uchwały wierzycieli stowarzyszenia zwykłego.

Przekształcenie stowarzyszenia zwykłego w rejestrowe

- Przekształcenie stowarzyszenia zwykłego następuje z chwilą wpisu stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sądowego.
- Sąd rejestrowy przesyła niezwłocznie właściwemu organowi nadzorującemu odpis postanowienia o wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego wraz z zaświadczeniem o wpisie stowarzyszenia. Właściwy organ nadzorujący z urzędu wykreśla stowarzyszenie zwykłe z ewidencji.

Procedura

- Wniosek o wpis stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sądowego składają i podpisują wszyscy członkowie zarządu.
- Do wniosku dołącza się uchwałę o przekształceniu wraz z zaświadczeniem o wpisie stowarzyszenia zwykłego do ewidencji, wydanym nie wcześniej niż na 3 miesiące przed dniem podjęcia uchwały o przekształceniu.
- **Stowarzyszenie zwykłe zostaje rozwiązane bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego z chwilą wpisu stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sądowego.**

- Z chwilą wpisu stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sądowego wstępuje ono we wszystkie prawa i obowiązki stowarzyszenia zwykłego, a członkowie stowarzyszenia zwykłego stają się członkami stowarzyszenia.
- Ujawnienie w księgach wieczystych lub rejestrach publicznych przejścia na stowarzyszenie praw ujawnionych w tych księgach lub rejestrach następuje na wniosek stowarzyszenia.

Członkowie przekształcanego stowarzyszenia zwykłego odpowiadają na dotychczasowych zasadach, solidarnie ze stowarzyszeniem za zobowiązania stowarzyszenia zwykłego, powstałe przed dniem przekształcenia, przez okres roku, licząc od dnia przekształcenia. Odpowiedzialność ta powstaje z chwilą, gdy egzekucja z majątku stowarzyszenia okaże się bezskuteczna.

Obowiązki stowarzyszeń

- W terminie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie nowelizacji, stowarzyszenia zwykle działające na podstawie przepisów dotychczasowych są obowiązane dokonać wpisu do ewidencji stowarzyszeń zwykłych.
- Brak wpisu skutkuje rozwiązaniem stowarzyszenia zwykłego z mocy prawa.
- Do dnia dokonania wpisu do ewidencji stowarzyszenia zwykle działają na podstawie przepisów dotychczasowych

artur_gluzinski@o2.pl